

zaloge v zraku je dovoljena, prav tako letanje ponoči, če ima aparat primerno orodje za to. V vsakem letalu mora biti hrane in vode za tri dni, potniki se računajo k posadki, a za vsako osebo mora biti v letalu po šest dimnih signalov. Priglasitve za to ogromno tekmo so se zaključile že dne 1. julija z 62 prijavi iz večine evropskih držav, Amerike in Avstralije.

Ruski višinski balon eksplodiral. Lani meseca septembra je dosegel ruski višinski balon »USSR« 18.000 m, a ga je prekosil drugi ruski balon »Stratostat«, kojega posadka je v izrednih višinah ali v stratosferi smrtno ponesečila. Ta nezgoda je Ruse grizla in so pripravljali povsem na tihem z zgoraj omenjenim balonom »USSR« nov dvig, ki bi naj prekosil vse dosedanje. Priprave so se vršile povsem tajno. Dne 5. septembra so začeli balon polniti s 50.000 kub m vodika. Nenadoma se je plin vnel in strahovita eksplozija je balon čisto raznesla. Ruskim trem letalcem, ki bi se naj bili udeležili poleta in ki so prisostvovali polnjenju, se ni nič zgodilo. Kako in zakaj je došlo do eksplozije, še ni pojasnjeno.

Dr. Marinič ordinira zopet redno od 9. do 11. in od 14. do 16. ure, Maribor, Trubarjeva ulica 11. 893

Čitanka za prvi razred. Dosedaj vpeljana Widrova čitanka za prvi razred je pošla. Na razpolago je še Majcenova »Prva čitanka«. Priporočamo vsem šolskim vodstvom, da naročijo to knjigo, katere cena je samo 5 Din. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Stvarni pouk v prvem razredu. Strokovnjaška knjiga, ki jo potrebuje vsak učitelj, kateri uči v prvem razredu, je še nekaj izvodov na razpolago. Naroča se pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Križ na Donački gori. V spomin 1900letnice odrešenja naj stoji križ na Donački gori. Kupujte razglednice tega spomenika in knjižico: »Ob solnčnem vzhodu«, ki jo je spisal dr. Merhar. Razglednice so po 1 Din, knjižice po 5 Din.

Čisti dobiček gre za spomenik. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Obžalovanja vredni slučaji.

Zločin matere. V Koreni pri Sv. Barbari v Slov. goricah sta našla posestnik Franc Zelenko in njegov sin v potoku Rogoznica mrtvega otročička. Sodna komisija je dognala, da je bil otrok star kake 4 mesece in ga je brezsrčna mati najprej zadušila in ga nato vrgla v vodo. Trupelce je ležalo v vodi dober teden. Nečloveško mater že imajo.

Izsleden uzmovič. V Zgornji Šiški pri Ljubljani je odnesel posestnici Mariji Sitar letos dne 29. julija iz ročne blagajne 40.000 Din gotovine ter zlatnine za 10.000 Din pri njej uslužbeni hlapec Lipe. Po izvršeni tatvini je pobegnil. Pred dnevi ga je izsledila ter prijela policija v Splitu in ga je pripeljala v Ljubljano. Uzmovič je priznal tatvino denarja, zlatnine pa ne. Nadalje je izpovedal, da si je kupil koj po zločinu novo obleko in se je odpeljal z brzovlakom v Belgrad, kjer je zapravil denar. Iz Belgrada se je preselil v Split, kjer so ga prijeli z 2 Din v žepu.

* Slovenska Krajina.

Črenšovci. Nalezljiva bolezen griža se je pojavila najprej v Melincih v beltinski župniji, od tam pa se je priselila tudi v našo župnijo in sicer se je pojavila v Gornji Bistrici. Obbolelo jih je že dosti, a umrl do danes še ni nihče. Zdravnik g. dr. Sesardič ima obilo posla z zatiranjem te neprijetne bolezni. Upamo, da se ne bo dalje širila. — V Žižkih je obiskal svojo sestro, šolsko sestro učiteljico, dr. August Pavel, ki je profesor na Madžarskem, rodom Prekmurec in velik ljubitelj naše Krajine. — Pouk v osnovnih šolah je pričel, pa je zelo okrnjen zlasti v obeh Bistricah. Večina otrok ima tedensko le 12 ur pouka. Primanjkuje nam učiteljstva, še bolj pa učnih prostorov. To stanje je nevarno. Občina bo nekaj mogla storiti. Na Dolnji Bistrici n. pr. je sa-

mo ena učilnica, pa okrog 160 otrok, na Srednji Bistrici sta dve slabi učilnici z okrog 350 otroci in tremi učnimi močmi. Mislimo, da bi bilo najbolje, če bi se občina začela baviti z mislijo, da bi zgradila na Srednji Bistrici za vse tri Bistrice moderno, prostorno šolsko poslopje. V to šolo bi potem hodilo okrog 500 otrok in bi lahko bila osemrazrednica. — V prvih petkih je v naši cerkvi vedno dosti ljudi in se ta pobožnost vedno bolj širi. Posebno lepo je bilo zadnji prvi petek, ko so pobožnost povzdignili g. Žizek in pevci s svojim lepim petjem. Takega petja si večkrat želimo!

Slovenska Krajina. Čeprav je že minulo 15 let, odkar smo rešeni spon sužnjosti in živimo v svobodni državi, nas še ostali deli naše mile domovine vendar premalo poznajo. Vedo, da nekje živijo Prekmurci, a ne poznajo naše preteklosti in prav tako malo sedanosti. V namenu, da bi Slovensko Krajino čim bolj spoznali, bo založba »Raba« v kratkem izdala zbornik poljudnih razprav o Slovenski Krajini. To bo prva znanstvena knjiga Slovenske Krajine, zato jo zelo priporočamo. Kajti edino na ta način je možno, da izide, če bo dovolj naročnikov. Knjiga oziroma »Zbornik« bo stal broširan 50 Din, vezan pa 70 Din. Knjiga bo bogato ilustrirana in dodan ji bo nov zemljevid Slovenske Krajine, ki ga je priredil naš rojak, akademik Joško Mančec iz Bogojine. Kot reklama, da bo knjiga res dobra, naj služijo imena onih, ki bodo vanjo pisali. To so univerzitetni profesor in bivši rektor dr. Slavič Matija, univ. prof. dr. Milko Kos, univ. asistent dr. Ilešič, prof. Novak Vilko, naš rojak. Knjiga bo prirejena po načrtu univ. profesorja g. Plečnika.

Murska Sobota. Z velikim veseljem je sprejelo salezijansko sodruštvo »Martinišča« novice, da je prispel sem za ekonomista, oziroma prefekta naš rojak g. Peter Cigut. Želimo mu, da se na tem mestu prav dobro počuti. Za asistenta je postavljen g. Stuhar Franc.

Murska Sobota. V »Službenem listu« dravske banovine z dne 1. 9. 1934 se razpisuje javna pismena licitacija na dan 20. septembra t. l. pri tehničnem oddelku banske uprave v Ljubljani za prevzem in izvršitev zidarskih, tesarških in krovskih del pri gradnji nove kmetijske šole v Rakičanu pri Murski Soboti. Opo-

Ognjeni plesi v Indiji.

V verskem življenju narodov igra ogenj veliko vlogo. Le samo pomislimo, kako nekaj svetega je bil ogenj starim Rimljanom. Svečeno, ki bi pustila, da ugasne večni ogenj v svetišču, ki jo bili pokopali živo. V Indiji častijo ogenj še danes s prirejanjem ognjenih plesov. Ognjeni ples v Indiji je verski ples, katerega vodi duhovščina. Kdor se hoče udeležiti plesa, mora prestati težko preizkušnjo. Deset dni pred plesom ne sme zaužiti nobene hrane. Piti sme le vodo in mora prebiti neprestano v molitvi v templju. V jutro 11. dne nanosijo na dvor svetišča gr-

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Tedaj še vsega tega nisem znal. Poln strahu ter groze sem gledal iz teme skrivališča na skupino ljudožrcv. Moji od vročice bolni možgani so vzbujali v meni vero, da sem umrl in da sem pahnjen v pekel.

Čez nekaj časa so potegnili pečena trupla s kolov in so jih razdelili. Lik neme zveri so se vrgli divjaki na meso. Vsak je bil sklonjen nad svojim kosom, je zadovoljno cmokal in je trgal vedno nove falade strahovite pečenke. Šlo je pri pojedini za to, koliko mogoče naglo ter veliko povžiti. Sredi med ljudožrci je sedel glavar. Imel je pred seboj pečeno telo zadnjega in najgroznejše smrti preminulega mučenika. Ko je bil sit, je razdelil preostalo na nestrpno čakajoče, dokler ni ostalo ničesar od žrtve in na mestu, kjer je počivalo pečeno truplo, so se gromadili darovi za glavarja: kipi, loki, pušice, ptičje kože, kače in veliki kosi mesa drugih žrtev.

Zopet so zagrmeli bobni, ponovno je pričel pobesneli ples, skakanje ter copotanje z nogami. Divjanje je trajalo cele ure, dokler niso popadali

9 divjaki penečih se ust, kričeč nerazumljive besede in čisto utrujeni po tleh.

V tišino, katero je motilo prasketanje ognjev, sem se odplazil z gladom v želodcu in z nepopisno grozo v srcu.

Prvi ljudje, na katere sem naletel po tako dolgi blodnji, so bili slabši od divjih zveri in radi tega sem sklenil, da se vrnem nazaj v pragozd — kraljestvo živali.

Celo noč nisem zatisnil očesa. Izrazi na smrt mučenih so me preganjali: Njih zogleneli obrazi so mi očitali bojzljivost in tirjali maščevanje. Za ponoreti mi je bilo in ko se je prikazalo solnce, me je videlo, kako sem korakal proti — kočam ljudožrcv.

Mojo obleko je tvorilo le še nekaj cunj, ki so visele od pasa, na katerega je bilo privezano orožje s patroni.

Stopal sem visoko zravnan, divjaki so me zapazili, nemir se je polastil tabora. Tekali so plaho sem ter tja, dokler mi ni stopil glavar neustrašeno nasproti.

Tik mene se je vrgel na zemljo, mrmraje nerazumljive besede. Približali so se tudi ostali. Krog divjakov krog mene se je vedno bolj zoževal, strah se me je lotil. Da bi jim pokazal moč orožja, sem ustrelil opico z visokega drevesa. Na tla pa ni padla samo žival, ne, vsi, ki so stali krog mene.

zarjamo tem potom vse gradbene podjetnike, da se v njih lastnem interesu te licitacije gotovo udeležijo. Pojasnila se dobijo med uradnimi urami pri tehničnem oddelku banske uprave v Ljubljani soba št. 35.

Murska Sobota. Ni še temu tako dolgo, da smo se potegovali za popolno gimnazijo v Soboti, a uspeh našega truda je najbrže izostal. Sicer bomo pa plod našega truda še videli. Gotovo je vsakemu znano, da je vsake dežele žarišče gimnazija, a žal te nimamo popolne. Da bomo vsaj nekaj imeli, zato se dela na to, da bi bil v Soboti »Muzej«, kjer bi vsakdo lahko videl naše starodavne in sedanje svetinje. Tročlanski pripravljalni odbor je že na delu. Tvorijo ga g. Vilko Novak, g. Gumilar in Škerlak.

Beltinci. Dne 4. septembra se je pri nas vršilo premovanje konj in v zvezi s tem izbira za pleme. Prišlo je skupaj mnogo lepih »kopil« z žrebeti. Izbiro za pleme je priredil kmetijski odbor in obenem dal nagrado 6000 Din onim, ki so imeli najlepšo živino. Člani komisije so bili dr. Veble iz Ljubljane, dr. Šerbec iz Murske Sobotice, g. Petovar itd. Premovanju je prisostvoval tudi kmetijski referent g. Lipovec, nar. poslanec Hajdinjak itd.

Beltinci. Po naši fari se že dalje časa širi neprijetna bolezen griza. Ista bolezen razsaja tudi drugod, a ne v taki množini kot pri nas.

Bogojina. V nedeljo, dne 2. septembra je bilo pri nas angeljsko prošenje. Radi slabega vremena je bilo malo ljudi. Dva dni pozneje, to je v torek, pa je bil živinjski sejm. Na sejm so prignali precej živine in je tudi precej prodali. Dve kravi je prodal tudi Ivan Nemeč, doma iz Turnišča. To, da je naredil dobro kupčijo, ga je tako razveselilo, da se je pošteno napil in zgubil nekaj denarja. Ista nesreča, oziroma smola ga je doletela že drugič. Pošteni najditelj mu naj denar vrne!

Tišina in Kupšinci nameravata ustanoviti krajevno organizacijo borcev za Jugoslavijo. Sestavljena sta bila dva odbora, in sicer na Tišini 22 mož, v Kupšincih pa 13 mož. Kakor vsaki novotariji tako tudi tej nekateri ljudje nasprotujejo. Če bodo ti protivniki imeli kaj uspeha, bomo videli.

Turnišče. Vsakemu človeku je hudo in težko pri srcu, če mora zapustiti svoj dom, zlasti še svoj rojstni dom. Saj odhaja v negotovost, ali bo še kedaj videl rodni krov, ali pa nikoli več. Kakor človeku, tako je hudo tudi živali.

Resničnost teh besedi lahko potrdi vsakdo, ki je opazoval naše ptice selivke, posebno lastovke in štorke. Preden so se poslovile od nas, so obletale v velikih grupah vse okolico in s svojim petjem, ki je donelo nekam otožno, javljale, da odhajajo daleč proč v toplejše kraje in Bog ve, če še kedaj večina teh obišče naše kraje. Dolgočasni in pustli se nam zdijo sedaj oni dimniki, na katerih so domovale štorke ter s svojim: kle-kle-kle zabavale ljudi, posebno otročičke. Tudi muhe so postale mnogo nadležnejše, odkar nimajo več svojih največjih preganjalok, lastovk.

Žižki. V soboto zvečer, na Marijin praznik, so zopet naši fantje mesarili. Glavno besedo je imel seveda alkohol. Nekateri naši fantje imajo menda živalsko naravo in kri, ki zabode svojega bližnjega človeka kot kako živinčce. Prišli so skupaj fantje, se nekaj sporekli, noži so se odprli in veliko rano je dobil v hrbet 20 letni mladenič Hozjan Ignacij, po domače Ciglarov. Zabodel ga je Zver Elemir, ki je prišel pred kratkim od vojakov, vsaj tako pravi ranjeni fant. Ranjenec je začel težko dihati, mislili so, da bo izdihnil, zato so ga okrog 22 ure peljali k zdravniku. Mislimo, da bo ostal pri življenju.

Izhod iz zmede.

Živimo v dobi gospodarske in moralne krize. Med obema je razmerje vzročnosti. Iz gospodarske stiske se dostikrat porodi zmeda moralnih pojmov. Še večkrat pa je vzročno razmerje takšno: iz zmede moralnih pojmov se rodi gospodarska zmeda in stiska. Ta vzročni odnos velja zlasti za naš čas, kar dokazuje kratek pogled v sedanje razmere, ki vladajo po svetu.

Velika je zmeda v politiki živil.

Svojčas je angleški narodno-gospodarski pisatelj Malthus učil, da se človeštvo tako naglo množi, da zemlja s svojimi plodovi in sadovi ne bo zadoščala za njegovo prehrano. Iz tega se je porodil klic, ki se je razlegal po svetu: »Gladu bomo umrli! Treba je tempo razmnožitve človeštva zmanjšati.« In res so ga zmanjšali z družinami brez otrok ali z enim otrokom. Kaj pa z živili? Toliko se jih proizvaja, da jih ni mogoče prodati ter morajo ogromne količine pšenice, kave, drugih živil, bombaža metati v morje ali v ogenj. Kapitalistični proizvajalci živil hlastajo po dobičku. Kaj jim mar, če gladujejo stotisoči?!

Zmeda vlada v politiki dela.

Geslo kapitalizma je: produkcija (proizvodnja). Da se je mnogo produ-

ciralo, se je izrabljajal človek, ki je moral delati po 10 do 12 ur na dan. Izrabljala se je nedelja, ki se je ukradla božji časti in človeškemu miru. Izrabljajal se je moderni tehnični napred; v obrat se je postavila mašina, da je bila produkcija cenejša, kakor če bi delal človek z rokami. Sedaj pa je na stotisoče in milijone ljudi brez posla: v možganih prevratne misli, v srcu obup.

Zmeda vlada v obrtniški politiki.

V obrtništvu vedno bolj izpodrivajo veleobrat srednje in male obrate ter tira ljudi v vrste proletarcev (brezdomskih delavcev). Na Dunaju je radi velikih krušnih fabrik, ki so v rokah delniških družb, postalo okoli 2300 pekov brez posla. Ako bi se krušne fabrike odpravile, bi ne samo 2286 oseb, ki so bile v teh fabrikah nameščene, dobilo zaposlitev, marveč bi poleg onih 2300 brezposelnih pekov še 5000 novih dobilo delo in zaslužek in 1500 pomočnikov bi takoj mogli postati samostojni mojstri. To bi bilo tudi državi v prid, ker bi dobila več davkov ter plačala manj podpor za brezposelne. Tako bi se tudi vedno bolj pripravljala organizacija stanovske države.

Zmeda vlada v poljedelski politiki.

Industrijske države bi morale skrbeti, da odkupijo pretežno poljedelskim

Ležali so trepetaje, ko se je glas poka že davno razgubil in se niso upali ganiti. Le glavar se je zravnal.

Dolgo je trpelo, predno se je zmuzal eden za drugim v kočuro ali grmovje...

Kako dolgo sem ostal pri njih, ne vem. Bili so sami krivobedri pritlikavci. Divjaki so bili izborni lovci, ki niso pobijali plena v odprtem boju, ampak zvičajno. Nikoli se niso lotili jaguarja, o katerem so prepričani, da je obseden od hudega duha.

Bival sem v koči, katero so mi zgradili. Kmalu sem se naučil njihovega jezika. Učil sem jih: nastavljati zanke, ribiti z mrežami, če je sijalo sonce, sem zanetil ogenj s steklom, da se jim ni bilo treba truditi z drgnjenjem dveh kosov lesa enega ob drugega. Moj nož jim je olajšal razdelavo ulovljenih živali in rezanje palic pri zgradbi kočur. Ostrili so z nožem pušice in bili uverjeni, da jim ulivajo na ta način posebno moč. Ako je zadela katerega nesreča, sem jim pomagal in sem jim zdravil rane, ki so se pričele zaradi nesnage gnojiti. Bili so podvrženi mnogim boleznim, katerih nisem poznal in jih tudi nisem mogel zdraviti radi pomanjkanja zdravil.

Kmalu sem si telesno opomogel. Vedno težavnejše je postajalo zame življenje med ljudmi, ki so sličili v marsičem živalim. Zahrepenel sem

proč od njih, proč iz divjine do bitij, ki bi me razumela in bi mi bila enaka. Če sem vprašal glavarja, kje se nahaja prihodnja naselbina, mi je zvičajno odgovarjal, da so vsa druga sosedna plemena hudobna in bi me ti ljudje pobili, ako bi jih srečal. Na vprašanje, če ne bivajo kje tukaj belokožci, je zmajal z glavo in rekel: »Nikjer jih ni. Gozd sega nepregledno daleč. Mnogo ljudi prebiva v njem, vendar takih, kakor si ti, tukaj ni.«

Nekega dne je stopil k meni v kočjo in rekel: »Prinesel si nam srečo. Že dolgo smo znali, da boš prišel k nam. Veselo vest so sporočali stari mladim, da nas bo obiskal po pojedini veliki duh. Od tedaj se bosta naselili med nami zadovoljnost ter izobilje. Blizu je dan, ko nas bo zapustil veliki duh. Takrat bodo planili po nas Noe. Uničili nas bodo. Naše žene bodo pekli na ražnju in vse bodo upepelili. Vse mora umreti, ko odide »jue« (veliki duh). Veliki duh je moder, zna vse in jaz ga vprašam, kaj bo ukrenil?«

Tako je govoril glavar in je zrl name plaho in nezaupljivih oči.

»Ne bom vas zapustil«, sem odgovoril, »a ti imaš prav, da bi že bil čas, da odidem.«

Sklonjeno se je odplazil.

Zvečerilo se je. Videl sem zbor mož, ki se je sestel pri glavarju in sem čakal, da pokličejo tudi mene, kar so storili vsikdar, če so se posvetovali.

madu, ki doseže v širino moža. Popoldne začnejo kup lesa na raznih koncih. Potem skoz in skoz gorečo grmado razmečejo, da je pokrito z žerjavico in ogorki celotno dvorišče. Nato pričnejo obredi. Med hobnanjem ter udarjanjem po kotlih nastopijo posvečenosti, sicer nagi in zakriti s platnom le krog ledenj, iz templja. Po ramah so okrašeni s cvetkami in vsak drži nad glavo bakljo. Predvsem obhodijo od ognja pokriti prostor in se podajo še enkrat v svetišče k molitvi. Nato priskakejo v plesu iz svetišča in zaplešejo med plameni, ne meče se za opekline po nogah ter splohi po te-